

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENSHISTORIEN. Nyaarstiden

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 597.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig07val-shoot-idm140245216563712.pdf> (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Kort at fortælle, var nu Sammenhængen den, at Dronning *Cathrine*, som fandt sig bedre oplagt til Regieringen end sine daarlige Sønner (Frands den Anden, Carl den Niende, og Henrik den Tredie) fandt to Partier, *Guiserne* og *Montmorency*, som i hendes Mands Tid havde deelt Herredømmet, og fandt i *Bourbonnerne* et Tredie, der, som Prindser af *Blodet*, havde gammel Hævd paa at styre under umyndige og svage Konger, og havde som Høvdinger for de undertrykte *Calvinister*, et stærkt Rygstyd, saa den *Italienske* Stats-Konst kunde aldrig have bedre Leilighed til i en herskesyg Kvinde at gjøre sit Mester-Stykke. *Montmorency* var vel stiv og stolt af sin nedarvede Titel »Frankrigs første Baron og første Christen«, men, forladt af sine berømte Systersønner: Admiral *Coligni* og Frands *Andelot*, som holdt med *Calvinisterne*, kunde han dog ikke staae ene, og gik da (1561) over til sine forrige Medbeilere: *Guiserne*, og nu var Partierne omtrent lige, da *Guiserne* havde det Østlige Rige (Austrasien) og *Bourbonnerne* det Vestlige (Neustrien) for sig. Som sædvanlig under slige Omstændigheder var Slagene, fra det ved *Dreux* (1562) til det ved *Jarnac* (1569), uafgjørende, og det Parisiske *Blod-Bad* (1572), som skulde gjort Sagen klar, gjorde den kun paa *Cathrines*, *Valesernes* og *Guisernes* Side saa sort, at ikke engang *Jesuiten Daniel* vilde paatage sig dens Forsvar*). Sædvanlig tilskriver man den mediceiske *Cathrine* Bartholomæus-Natten som et djævelsk Anslag, hvormed hun i mange Aar havde gaaet frugtsommelig, men man kan ogsaa gjøre et Skarn Uret, og da *Guiserne* baade stillede sig i Spidsen for ^{*} 598 Blodbadet og var de Eneste, der muelig kunde vinde ved det, bør de i alle Maader betragtes som dets Ophavsmænd.